

Već godinama sam na »fejsu«. Često samu sebe uhvatim kako sjedim, čitam nebrojene statuse i tekstove, slušam muziku i pričam s ljudima, koji isto tako, provode svoje vrijeme. Pa si kažem, dosta! Ili jednostavno osjetim neko zasićenje. Igrice ne igram, niti sam ikada igrala.

Iako mi je facebook uvijek predstavljao, neki oblik dolaženja do informacija i povezivanja s ljudima, često puta mi je mnogo ljepše, pročitati dobru knjigu, šetati, odigrati koju partiju dobrog starog "Čovječe ne ljuti se", ili kartati sa svojom djecom. Uvijek ću prije odabrati kavu s prijateljicom, gdje ju mogu pogledati u oči ili zagrliti ju. Neki moji dragi prijatelji, došli su do potpunog zasićenja facebook -om, pa su se jednostavno maknuli. I imaju bogat i ispunjen život.

Jedna od najljepših stvari društvenih mreža, uvijek će mi biti, što sam zahvaljujući njima, našla neke drage ljude, iz školskih klupa ili studentskih dana.

No, kao i uvijek u životu, stvar je u ravnoteži. Mnogi »zaglibe« u svijetu virtuale i postanu potpuno nezainteresirani za stvaran život. Ili se potpuno »pogube« i više niti ne znaju, što stvaran život uistinu jest.

A stvaran život je pogled, dodir i nečiji glas. Ne riječi na monitoru. Niti zvuk tipkovnice. Puno stvarniji je ljudski glas.

No, dok većina nas odraslih, zna naći mjeru (bar se nadam) i koristi društvene mreže za neke korisne stvari, djeca i mladi ne znaju. Jer ih nitko nije naučio. Jer je mnogim roditeljima tako lakše. I onda, djeca i mladi ljudi prestanu živjeti. Žive život u nekom virtualnom svijetu. Koji je

ipak privid. Iluzija tako privlačna i slatka, ali često puta, s trajnim posljedicama.

ZAŠTO JE FACEBOOK TAKO PRIVLAČAN DJECI?

Kada su djeca i mladi otkrili sve »čari« virtualnog svijeta, otkrili su i potpunu slobodu govora. Bez cenzure. Ali su tu slobodu govora, dosta pogrešno shvatili. Jer, sloboda govora nije vrijeđanje, maltretiranje svojih razrednih ili drugih kolega, otvaranje grupa koji potiču nesnošljivost i mržnju.

Sloboda govora nije igračka, u rukama onih, koji taj pojam ne razumiju. Ona nije anarhija.

U školi moje kćeri, uskoro se održava roditeljski sastanak na temu virtualnog svijeta i mladih. Jer je situacija alarmantna, a stvari su potpuno izmakle kontroli.

Djeca, većinom sedmih i osmih razreda, pišu statute u kojima vrijeđaju svoje nastavnike, otvaraju grupe tipa »Svi oni koji mrze...« (dotična osoba je navedena punim imenom i prezimenom), gdje potiču mržnju i nesnošljivost, uopće naravno ne razmišljajući, koliko će određena osoba biti povrijeđena.

To je nasilje, koju oni nazivaju slobodom govora. Verbalno i emotivno nasilje, koje ostavlja duboke rane, maltretiranje, koje često puta, može ostaviti trajne posljedice.

Bez ikakvog poštovanja prema nastavniku, kolegi ili kolegici iz razreda, ili prema nekome koga zapravo, uopće niti ne poznaju. Bitno im je, da ih se čita. Važno je da se piše. I da se sakupljaju lajkovi. Jer...tada si »faca«

U društvu gdje djeca ne poštuju svoje roditelje, pa tako niti nastavnike ili profesore, gdje djeca ne poštuju jedna druge, dali smo im slobodu, da na društvenim mrežama, rade što god požele. I većinom ne trpe, bilo kakve posljedice. Roditelji koji na bilo koji način, kontroliraju svoju djecu, postaju iznimka. Oni su u manjini. Jer su nas učili da djeca imaju pravo na svoju privatnost.

I da ne smijemo biti »control freakovi«.

Pa smo im dali njihov prostor. Koji je postao zaista prevelik.

SLOBODA GOVORA NIJE ANARHIJA

Od svega što im kao roditelji dajemo, nismo li pomalo zaboravili, naučiti ih, što zapravo znači sloboda. Sloboda je kada imaš pravo na izbor, ali svojim izborom, ne ugrožavaš onog drugog. Ona je, kada svojim izborom i ponašanjem, biraš svoj put, ali kada na tom putu, ne povrjeđuješ druge, ne maltretiraš ih i ne vršiš nasilje.

Uz sve ono, što svakodnevno slušaju, djeca još uvijek jako puno slušaju o mržnji, nesnošljivosti i raznim oblicima netolerancije. I iako, često puta, svoje ponašanje, neće pokazati u onoj realnoj i životnoj okolini, pokazat će ga tamo, gdje misle da je sve dozvoljeno. I tako je Facebook postao igračka u rukama djece, koja su ga zloupotrijebila.

Pa će tada poticati na mržnju, netrpeljivost i izolaciju onih, koji im nisu baš po volji. Možda nemaju najbolju odjeću ili najmoderniji mobitel, možda slušaju drugačiju glazbu ili su odlični učenici (to nikako više nije »in«), možda su samo rekli, neke krive riječi u krivo vrijeme ili su nekoga krivo pogledali.

I tada se postaje meta. Meta na tipkovnici onog drugog. Koji će bez ikakve kontrole pisati što god se sjeti, koristiti se pogrdnim imenima i najružnijim riječima, vrijeđati do suza i do onog konačnog poraza, onog s druge strane ekrana. »Žrtva« će ostati u suzama i s velikim osjećajem srama i poniženja. A onaj koji vrši nasilje, pobjedonosno će se smijati.

Pobjeda im je tada slatka. U školi si frajer ili frajerica. Ali takva pobjeda, s gorkim okusom u ustima, vrlo je kratka. Jer vrlo brzo, upravo on ili ona, postaju žrtve, nekog drugog.

I tako započinje začarani krug. Krug iz kojeg je jako teško izaći. I treba mnogo snage, hrabrosti i odlučnosti, da se napravi korak, kojim se izlazi iz njega.

BUDI SLOBODAN...

Ne smatram se roditeljem koji je »control freak«, niti detaljno zadirem u privatni život svoje starije kćeri. Na Facebooku mi je među prijateljima i pratim što radi. Ali ako ikada vidim da ponižava, vrijeđa ili na bilo koji način ugrožava bilo koju osobu, za mene će to biti, moj najveći poraz kao roditelja. Nastojim svoju djecu učiti o slobodi, ali još više ih želim naučiti o poštovanju svakog čovjeka, o odgovornosti, toleranciji i empatiji.

Želim ih naučiti da je veličina svakog čovjeka upravo u tome. Koliko poštuje onog drugog, koliko ima razumijevanja i tolerancije, koliko ima one pomalo zaboravljene, ljubavi u sebi. Prema čovjeku. A riječ mržnja strogo je zabranjena u mom domu.

Roditeljstvo je zaista najteži posao na svijetu. Kako ćemo sada usmjeriti svoju djecu, dok odrastaju i polako postaju svoji ljudi, veliki je zalog za njihovu kvalitetnu budućnost.

Svojoj djeci, kao i drugoj, želim da zaista budu slobodni. Ali slobodni od mržnje, netolerancije, predrasuda, slobodni da biraju svoj put. Ne onaj od većine nametnut, već onaj drugi..iz svog srca...

Pa ćemo možda tada u stvarnom životu, kao i u ovom virtualnom svijetu, imati jednom, neki bolji i ljepši svijet. Svijet gdje se sloboda ne zloupotrebljava, već se koristi za neke plemenite, općeljudske i zaista humane stvari.

I tada će »faca« biti onaj tko poštuje, razumije, suosjeća i voli.